

LBRIS | We know
books

doina alexandru
marie-jeanne jutea bădescu

ion grigorescu

dan c. mihăilescu

costion nicolescu

claudius benone pepine

anca sârbulescu

mihai sârbulescu

daniel suceava

vera verhovskaia

interlocutor (fictiv)

scurtă

apologie
a îndrăgostirii

București, 2015

Cuprins

1. <i>Scurtă apologie a îndrăgostirii</i> (Anca Sârbulescu, Claudius Benone Pepine, Mihai Sârbulescu, Ion Grigorescu)	5
2. <i>O pagină din pustie</i> (Vera Verhovskaia)	10
3. <i>Apologie sau acuzație</i> (Ion Grigorescu)	13
4. <i>Masă rotundă</i> (Anca Sârbulescu, interlocutor, Mihai Sârbulescu, Costion Nicolescu, Claudius Benone Pepine, Dan C. Mihăilescu, Doina Alexandru, Ion Grigorescu, Daniel Suceava)	17
5. <i>Iubire și fantezie</i> (Doina Alexandru)	59
6. <i>Iubirile Teodorenilor</i> (Doina Alexandru)	69
7. <i>Joc de cărți</i> (Claudius Benone Pepine)	73
8. <i>Prima mea îndrăgostire</i> (Costion Nicolescu)	78
9. <i>Podul Michelangelo</i> (Marie-Jeanne Jutea Bădescu)	82
10. <i>Iubirea vieților noastre</i> (Dan C. Mihăilescu)	85
11. <i>Cântec anonim</i> (Mihai Sârbulescu)	104
12. <i>Ora cinci</i> (Anca Sârbulescu)	113
13. <i>Pridvor</i> (Ion Grigorescu)	118
14. <i>Amurg împreună</i> (Anca Sârbulescu)	121

ANCA SĂRBULESCU: Marea uimire, nedezlegata întrebare asupra iubirii nu este aceea că ea apare în viața omului, ci că se sfârșește, se poate sfârși. Unii împart iubirea pe categorii și speculează asupra faptului că una

e dragostea dumnezeirii și cu totul altceva dragostea omenească înșelătoare, cea care apare tocmai ca să se termine, tocmai ca să ne lămurească asupra zădărniciilor celor de pe pământ... Nu! Pentru îndrăgostiți, iubirea va fi întotdeauna doar iubire, iubire și doar atât. Însă iubirea e marea taină a lui Dumnezeu, pe când sfârșitul iubirii este taina omului.

Este însă în frumoasa lume ceva care nu se poate termina, pentru că nici nu începe. Când de la Eminescu, marele îndrăgostit, aflăm că *Multe flori sunt, dar puțin!* Rod în lume or să poarte, numaidecât manualele școlare sau gândirea-de-lemn sau simpla neînțelegere ne fac, toate, să nu luăm în serios aceste flori care nu-și

fac datoria, sau dimpotrivă, să le luăm prea în serios și lipsa lor de rost să ne frângă inima. Dar... Așa cum, după Sfintele Scripturi, *Stea de stea se deosebește în slavă*, tot așa și floare de floare se deosebește pe pământ. Sunt unele flori care dau rod, și altele care nu dau, și nu dau nu pentru că ceva le-ar abate de la menirea lor de a rodi, ci doar pentru că ele nici nu au fost menite să rodească!

Atunci când înflorește un pom primăvara, toată lumea se bucură de înflorirea lui

deși toată lumea știe de la bun început că nu toată floarea aceea va ajunge fruct. Și nici n-ar avea cum să ajungă, cum să ceri așa ceva de la floare! Pentru că atunci floarea ar duce la însăși pierrea pomului ce s-ar rupe de la atâta rod. Dar mireasma aceea nu împovărează, e pusă acolo de frumusețe, de dragul nostru, de florile mărului!

Să spunem că îndrăgostirea ar fi o floare care nu toată ajunge la rodire. Ei și... Ea nici nu e din lumea aceasta! Cum să faci lanț al cauzalității din inelele îngerilor?

CLAUDIUS BENONE PEPINE: Cuvântul „iubire” poate apărea confuz și demonetizat, dar când mă gândesc la viața mea, la resorturile cele mai adânci ale faptelor mele, îmi dau seama că iubirea este ultima rădăcină a tuturor acestor resorturi; iubirea e ca păpușa copilului mic care reprezintă toate lucrurile cunoscute.

Atingerea cu iubirea ca energie sufletească am făcut-o în clipa nașterii prin identificarea sinelui cu viața. Iubirea de viață (prima iubire) devine identică iubirii de sine. O vreme eu eram același lucru cu viața; mai tirziu sintagma „viața mea” mi-a atras atenția că *viața* și *eu* sunt lucruri care, stând împreună, sunt deosebite.

Însă a fost nevoie de o întâmplare aparte în viața mea ca să tresar la ceea ce-mi comunica graiul.

Atunci am descoperit *viața* ca dar de la Dumnezeu și pe mine ca *eu* cu libertatea, voința, cu întregul complex sufletesc, ca pe o realitate distinctă de viață, astfel că iubirea de viață nu s-a mai acoperit cu iubirea de sine.

În ciuda faptului că în conștiință apare distincția între viață și eu, în ce mă privește, în trăire ele se confundă. Iubirea ca energie fundamentală a vieții, generează viața sentimentelor iar temelia acestora e însuși simțământul de iubire. Contradicțiile sufletești (doriște contrare unele altora) acționează ca o lentilă care deformează formele de manifestare ale iubirii. Ceea ce e spontan în manifestările și trăirile mele, se întâlnește la un moment dat cu lumea de imagini și simboluri produse de cultura omenească de-a lungul timpului; se întâlnește și are loc o fuziune. Iubirea se dezvăluie ca instinct și ca simbol, deopotrivă.

Am în vedere aici iubirea față de femeie. Femeia îmi inspiră forma cea mai clară a iubirii.

Legătura de iubire pare la început, când ești fermecat de ea, imposibilă. Cum se poate, pînă la urmă, să ajungi în intimitate cu ea, este un mister al iubirii. Înafara acestui mister nu se află iubirea, ci sensul practic, inconștient al instinctelor și al obiceiurilor constituite în prejudecăți și clișee. Emoțiile superficiale sunt preluate de instinctul manipulat de către cultura erotică populară. Aceasta instituie o scară a topurilor menite să satisfacă sau să frustreze orgoliile....

MIHAI SÂRBULESCU

Motto:

*Ouvre moi ta porte
Pour l'amour de Dieu**

Ușa am deschis-o de mult. Cred că de fapt nici nu era încuiată și, oricum, ce făptură ar putea să țină piept unei asemenea chemări? *Măinile tale m-au făcut și m-au zidit. Din pântecul mamei mele, Dumnezeuul meu ești tu (Psalmi)*. Dragostea mea nu-i întrebare, este răspuns. Aducerea aminte vine după răspuns, niciodată mai înainte de acesta. De aceea dragostea stă dincolo de memorie, dincolo de timp, peste timpuri: *Te iubesc cu o iubire veșnică (Profeți)*

ION GRIGORESCU Mi-am privit totdeauna familia cu dragoste, încântat de mișcările, de ocupațiile și jocurile soției și copiilor. Poate că e și un rod al exercitării meseriei mele de artist vizual, să mă bucur de spectacolul lumii, dar de găsit mereu calități la ei, asta de unde

* *Au clair de la lune*, cântec anonim francez.

vine? Din iubirea reciprocă, și iubirea din noi, așa cum ne-am potrivit, cum știm să ne folosim de însușirile noastre. Știam câtă dragoste are Costion pentru copiii lui și pentru nepoți, copiii copiilor, dar lucrul ăsta l-am redescoperit în fotografii, căpătând o valoare expresivă pentru toată lumea. Dragostea asta se așează peste cea de la început, dintre soți, o continuă, o desăvârșește. Viața de zi cu zi are darurile ei, nu am destul timp să le înregistrez și nici destul să le revăd, dar cine nu se bucură de aceste documente (la mine sunt arhive, depozite) ale familiei?

Costion
și Antuza,
1976

VERA VERHOVSKAIA: O PAGINĂ DIN PUSTIE*

Tineretea și viața în lumea plină de ispitiri l-au amețit pe Zaharia cu dorința de a se căsători. Dar, o anume încredințare de taină din adâncul său îl oprea (după cum însuși a povestit mai târziu) insuflându-i gânduri ca acestea:

„Îmi închipuiam cum, odată însurat, o să trebuiască să port grija nevestei și a copiilor. Și poate nevasta avea să aibă o fire cârcotașă și poate copiii aveau să mă supere, și ce tărașoi o să fie cu ei și cu iobagii de pe moșie care și ei trebuie pedepsiți câteodată, și poate o să am neazuri cu rubedeniile și cu vecinii... Nu mai știam ce să mă fac, cum s-o scot la capăt, de parcă toate acestea mi s-ar fi și întâmplat aieva! Iar gândurile acestea mă deznădăjduiau până-ntr-atât încât

* Vera Verhovskaia: *Viața cuviosului Zosima, sibastru din Siberia*, Editura Ileana, București 2000

nu mai puteam să-mi vin în fire. Astfel de viață nu era pentru mine, nu se potrivea nici cu firea, nici cu înclinațiile mele. Și gândindu-mă că așa va arăta viața mea până-mi va bate ceasul din urmă, mă umpleam de spaimă. Cu toate acestea, gândul la cununie, la mireasa mea, mă încânta foarte tare și nu-l puteam alunga. Zbătându-mă chinuit și luptat de astfel de cugete, nu mai știam ce cale să apuc.

Odată, la Anul Nou, văzând că tinerii, băieți și fete, căutau care mai de care să-și afle din preziceri soarta, am stat și mi-am spus în sinea mea: «De ce n-aș face și eu ca dânsii?» Și, fără a spune nimănui nimic, m-am dus în odaia mea și acolo, singur, m-am rugat din toată inima cu credință arzătoare, pentru că-mi hotărâsem cu tărie că acum, o dată pentru totdeauna, o să mi se aleagă soarta pentru tot restul zilelor mele. M-am rugat îndelung. Pe urmă, mi-am dat în cărți, apoi însemnând cu semnul crucii ferestrele, ușile, patul și pe mine însumi, m-am culcat și am adormit”.

Iată cum milostivirea lui Dumnezeu caută mai degrabă la cuget decât la fapte! Căci fapta lui Zaharia, de a-și căuta norocul ghicind în cărți, cum făceau alții, n-a fost de nici o laudă! Dar gândul i-a fost bun și, însoțit fiind de rugăciune fierbinte, a adus asupra tânărului cu inima curată binecuvântarea Lui Dumnezeu.

Dar iată ce ne povestește mai departe Zaharia însuși:

„Cum am adormit, am văzut stându-mi în față, lângă patul meu, o fată. Nu semăna nici câtuși de puțin cu cea la care mă gândisem eu. Fata purta un

strai alb, lung, și o podoabă foarte simplă. Pe cap avea drept acoperământ un văl alb atât de subțire și de străveziu încât îi vedeam printr-însul fața strălucind de frumusețe; îmi sta așa dinainte, și era plină de gingăsie și de iubire și cu toate că-și ținea ochii plecați, din când în când se uita la mine nespus de blând și de dulce. Cu această vedenie m-am deșteptat. Eram stăpânit de o încântare nemiîncercată până atunci, sfântă, de nepătruns. Mă simțeam de parcă m-aș fi înnoit cu totul, de parcă m-aș fi născut din nou. În sufletul meu nu se mai afla nici o nedumerire și nici o umbră de mâhnire. Din inimă mi se spulberase orice altă dragoste, și orice amintire a logodnicei pierise, pentru că fata aceea nepământească îmi cucerise cu totul ființa. Iar ea mă atrăgea într-un fel cu totul netrupesc, foarte curat, foarte înalt și nespus de mângâietor, și în adâncul meu simțeam că nu este o fecioară de pe pământ aceea ci o făptură din ceruri, întruchiparea însăși a purității și a feciorelniciei. Din clipa aceea, lucrurile de pe pământ nu-mi mai spuneau nimic. Toată inima mea tindea spre altundeva, dincolo de hotarele lumii, spre ceva ce eu nu înțelegeam, spre ceva înalt, curat și sfânt. Și, neputând pătrunde însumi toate acestea, m-am încredințat pe mine cu totul voinței lui Dumnezeu”.

O, Dumnezeule, câtă îngăduință arăți tu omului, în dragostea Ta! Cum îl atragi tu la Tine prin înseși înclinările, prin înseși dorurile sale după cele ce sunt în lume! Slăbiciunea s-a făcut acum unealta mântuirii! Cei trei magi de la Răsărit iubeau citirea în stele, și o stea i-a adus la Soarele Dreptății! Petru iubea pescuitul, și înmulțindu-i-se în chip minunat pescuirea a

fost el însuși pescuit și făcut pescar de oameni! Eustațiu Placida* iubea vânătoarea și Tu, Doamne, care stai pe Heruvimi, i te-ai arătat pe coarnele unui cerb, ca să-l vânezi pe vânător cu toată casa lui! În loc să străpungă cu săgeata pe cerb, i-ai străpuns Tu inima cu săgeata dragostei Tale și i s-au făcut lui dulci toate amărăciunile și însăși moartea mucenicească i s-a făcut dulce. Și încă multe pilde din acestea găsim în Sfintele Scripturi. De aceea nimeni să nu socotească nepotrivi-tă această împrejurare din viața părintelui Zosima - că el, adică, a fost atras de Dumnezeu la dragostea Sa prin dragostea curată pentru o fată.

ION GRIGORESCU: APOLOGIE SAU ACUZAȚIE?

Când Linné își lucra clasificarea plantelor, el descria, ținând cont de constituția acestora, cât de complicați și diversificați sunt indivizii, uneori o floare prezentându-se mai degrabă ca o familie.

* Martir din veacul al doilea, cu pomenire la 20 septembrie.

Recent s-a cercetat jurnalul biologului Wilson al expediției Scott și, cu îngăduința de astăzi s-a citit ceea ce fusese la vremea aceea interzis la publicare: observații asupra iregularităților comportamentului unei specii de pinguini. De la care porneau serii de alte animale care nu respectau un program de austeritate sexuală.

Programarea este denumită *estrus* de la *oistros*. *Estrus is derived via Latin oestrus (frenzy, gadfly), from Greek ο οιστρος (gadfly, breeze, sting, mad impulse). Specifically, this refers to the gadfly that Hera sent to torment Io, who had been won in her heifer form by Zeus. Euripides used „oestrus” to indicate „frenzy”, and to describe madness. Homer uses the word to describe panic. Plato also uses it to refer to an irrational drive and to describe the soul „driven and drawn by the gadfly of desire”. Somewhat more closely aligned to current meaning and usage of „estrus”, Herodotus (Histories ch.93.1) uses oistros to describe the desire of fish to spawn (Wikipedia).*

Estrus e derivat de la latinescul *oestrus* (nebun, streche), de la grecescul *o oistros* (streche, buznă, înțepătură, turbare). În mod specific, se referă la tăunul trimis de Hera să o înebunească pe Io, care fusese sedusă de Zeus în forma ei de junincă. Euripide a folosit *oestrus* să indice freneticul și să descrie nebunia. Homer folosește cuvântul pentru a descrie panica. Platon de asemenea îl folosește pentru a se referi la o forță irațională și pentru a descrie sufletul “împins și tras de nebunia dorinței”. Ceva mai strâns de înțelesul și